

Zakres pomocy i osoby uprawnione do korzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, nieodpłatnej mediacji oraz edukacji prawnej
Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej:

Art. 3. [Zakres nieodpłatnej pomocy prawnej]

1. Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- 1) poinformowanie osoby fizycznej, zwanej dalej "osobą uprawnioną", o obowiązującym stanie prawnym oraz przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach, w tym w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sadowoadministracyjnym lub,
- 2) wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego, lub
- 3) sporządzenie projektu pisma w sprawach, o których mowa w pkt 1 i 2, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sadowoadministracyjnym, lub,
- 3a) nieodpłatną mediację, lub
- 4) sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sadowoadministracyjnym oraz poinformowanie o kosztach postępowania i ryzyku finansowym związanym ze skierowaniem sprawy na drogę sądową.

Art. 3a. [Zakres nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego]

1. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego.
2. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje również nieodpłatną mediację.

Art. 3b [Zakres edukacji prawnej]

1. Edukacja prawna obejmuje działania edukacyjne zmierzające do zwiększenia świadomości prawnej społeczeństwa, dotyczące w szczególności upowszechniania wiedzy o:

- 1) prawach i obowiązkach obywatelskich,
- 2) działalności krajowych i międzynarodowych organów ochrony prawnej,
- 3) mediacji oraz sposobach polubownego rozwiązywania sporów,
- 4) możliwościach udziału obywateli w konsultacjach publicznych oraz procesie stanowienia prawa,
- 5) dostępie do nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, mogą być realizowane w formach, które w szczególności polegają na opracowaniu informatorów i poradników, prowadzeniu otwartych wykładów i warsztatów oraz rozpowszechnianiu informacji za pośrednictwem środków masowego przekazu i innych zwyczajowo przyjętych form komunikacji, w tym prowadzeniu kampanii społecznych.

Art. 4a. [Nieodpłatna mediacja]

1. Nieodpłatna mediacja obejmuje:

- 1) poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających,
- 2) przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji,
- 3) przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej,
- 4) przeprowadzenie mediacji,
- 5) udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem.

2. Nieodpłatna mediacja nie obejmuje spraw, w których:

- 1) sąd lub inny organ wydały postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub postępowania mediacyjnego,
- 2) zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc.

Art. 4. [Osoba uprawniona do nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, nieodpłatnej mediacji oraz edukacji prawnej]

1. Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, nieodpłatna mediacja przysługują osobie uprawnionej, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy nieodpłatnej mediacji oraz edukacji prawnej, w tym osobie fizycznej prowadzącej jednoosobową działalność gospodarczą niezatrudniającą innych osób w ciągu ostatniego roku. Przysługuje osobie

chcącej dokonać zgłoszenia

naruszenia prawa w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 2024r. o ochronie sygnalistów 9Dz.U. z 2024r., poz. 928).

2. Osoba uprawniona, przed uzyskaniem nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, nieodpłatnej mediacji oświadcza telefonicznie (w przypadku porady zdalnej), bądź składa pisemne oświadczenie (przypadku porady osobistej), że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy. Osoba korzystająca z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej dodatkowo składa oświadczenie o niezatrudnianiu innych osób w ciągu ostatniego roku.

Oświadczenie składa się osobie udzielającej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczącej nieodpłatne poradnictwo obywatelskie.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, przechowuje się w warunkach uniemożliwiających dostęp do niego osób trzecich.

4. Administratorem danych osobowych zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 2, jest starosta.

5. W celu umożliwienia kontroli prawidłowości udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, nieodpłatnej mediacji starosta przechowuje oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, przez trzy lata od końca roku kalendarzowego, w którym oświadczenie zostało sporządzone.

6. Wzór oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, określa załącznik nr 1 do ustawy.

W czasie zagrożenia epidemicznego, w okresie stanu epidemii albo stanu nadzwyczajnego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej może odbywać się za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość oraz poza lokalem punktu.

Osoby, które ze względu na niepełnosprawność ruchową nie są w stanie przybyć do punktu lub osoby doświadczające trudności w komunikowaniu się mogą otrzymać poradę przez telefon, Internet, poprzez zorganizowanie wizyty w miejscu zamieszkania albo w innym miejscu wyposażonym w sprzęt ułatwiający komunikację lub z dostępem do tłumacza języka migowego. Bliższe informacje pod numerem podanym do zapisów.

Osoby uprawnione mogą dobrowolnie przekazywać opinię o udzielonej nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczonym nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim, nieodpłatnej mediacji wypełniając kartę B, po uprzednim odebraniu jej od osoby udzielającej porady, a następnie umieszczając ją w przeznaczony na ten cel urnie.

Zgłoszenia i termin porady ustalane są telefonicznie pod numerem telefonu **44 732 88 18**,

mailowo: poradyprawne@powiat-piotrkowski.pl oraz za pośrednictwem strony internetowej przeznaczonej do zapisów: <https://np.ms.gov.pl/zapisy>.

